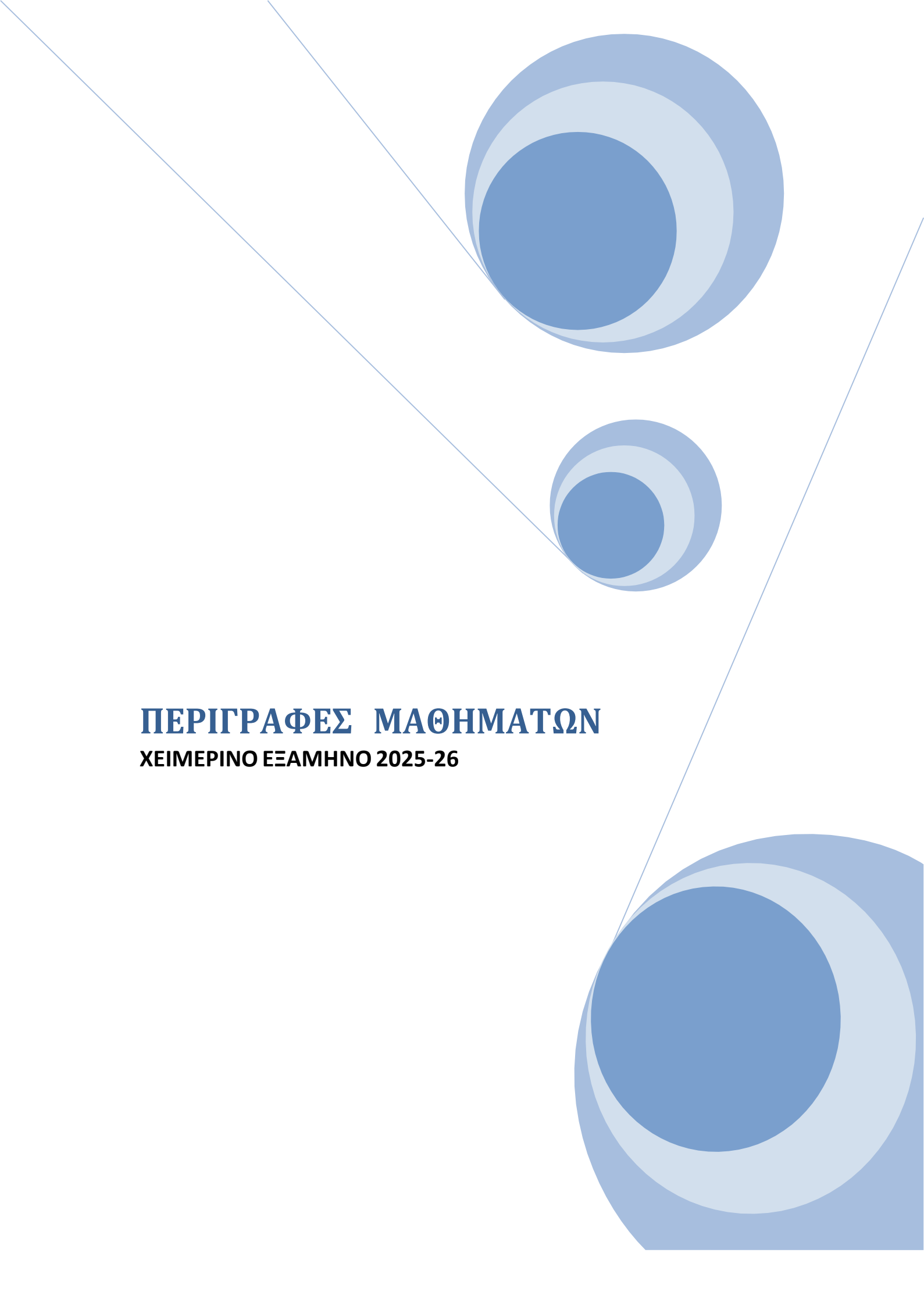

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025-26

Περιεχόμενα

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ).....	5
1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα Ι έως Γλώσσα IV.....	5
2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων.....	5
SPR 1: Γλώσσα Ι – α' εξάμηνο.....	5
SPR 3: Γλώσσα ΙΙΙ – γ' εξάμηνο.....	6
 1ο εξάμηνο.....	7
DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία.....	7
DGY 11: Μορφολογία.....	7
DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία.....	8
DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας Ι.....	8
DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία.....	9
 3ο εξάμηνο.....	9
DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας.....	9
DGY 14: Λεξικολογία.....	10
DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία.....	11
DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας ΙΙ.....	11
DLY 22: Λογοτεχνία του 18 ^{ου} αιώνα.....	12
DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία.....	12
 5ο και 7ο εξάμηνο.....	13
DGA 32: Θεωρία Σύνταξης.....	13
DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης.....	14
DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία.....	14
DGB 38: Σημασιολογία.....	14
DGB 42 [ΠΔΕ 2]: Κατάκτηση Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας, Διγλωσσία.....	15
DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα.....	16
DGC 48: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης.....	16
DGC 51: Θεωρία της Ανάγνωσης	17
DGD 53 (ΠΔΕ 3): Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας.....	17
DGD 54 [ΠΔΕ 2]: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας.....	18
DGD 56 [ΠΔΕ 2]: Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση	19
DGD 60 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Γραμματικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	19
DGD 61 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Λεξικολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	20
DGD 62 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	20
DGD 64 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Κοινωνιογλωσσολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας.....	21
DLA 60: Διαφωτισμός, Θύελλα και Ορμή: ο Βέρθερος του Goethe.....	22
DLA 64: Νατουραλισμός / Fin de siècle / Εξπρεσιονισμός.....	22
DLA 66: Brecht/Kafka/Thomas Mann	23
DLA 67: Λογοτεχνία μετά το 1945.....	24

DLA 69: Vormärz/Biedermeier/Ρεαλισμός.....	24
DLB 75: Γερμανική Λογοτεχνία και Νεότερη Ελλάδα.....	24
DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα.....	25
DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία.....	25
DLC 76: Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων και δοκιμίων με έμφαση στην ιστορική εποχή	26
DLC 77: Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων και δοκιμίων με έμφαση στο λογοτεχνικό είδος.....	27
DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης.....	27
DLD 80: Αισθητική/Τέχνη.....	28

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2025-2026

Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις (ΠΓΑ)

1. Γενική περιγραφή για όλη τη σειρά μαθημάτων ΠΓΑ: Γλώσσα Ι έως Γλώσσα IV

Στόχος των μαθημάτων που περιλαμβάνονται στις «Πρακτικές Γλωσσικές Ασκήσεις» (ΠΓΑ) είναι η ενίσχυση της γλωσσικής επάρκειας των φοιτητών, οι οποίοι στα πρώτα εξάμηνα σπουδών βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις στη γνώση και χρήση της γερμανικής γλώσσας. Με την προσφορά τεσσάρων μαθημάτων γλώσσας, τα οποία αντιστοιχούν στα τέσσερα πρώτα εξάμηνα των σπουδών, επιδιώκεται η συστηματική υποστήριξη της εκμάθησης της Γερμανικής, ώστε με την ολοκλήρωση των μαθημάτων των ΠΓΑ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να έχουν αποκτήσει σε προχωρημένο επίπεδο (Γ1) τόσο γενικές επικοινωνιακές, όσο και ειδικές γλωσσικές δεξιότητες. Οι δεξιότητες αυτές αποτελούν βασικό εργαλείο για την ολοκλήρωση των σπουδών, αλλά και για τη μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Στις ΠΓΑ περιλαμβάνονται μαθήματα κορμού (τρεις ώρες την εβδομάδα για κάθε μάθημα) και μαθήματα εμβάθυνσης/εμπέδωσης (επίσης τρεις ώρες εβδομαδιαίως για κάθε μάθημα). Διδάσκεται τόσο η πρόσληψη όσο και η παραγωγή λόγου και εξασκείται τόσο η γραπτή όσο και η προφορική έκφραση. Στη διδασκόμενη ύλη περιλαμβάνονται αυθεντικά κείμενα γενικού ενδιαφέροντος και κείμενα από τους επιμέρους τομείς των σπουδών Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως: Γλωσσολογία, Λογοτεχνία, Διδακτική, Επιστήμη της Μετάφρασης, Γερμανική Ιστορία κ.ά. Παράλληλα με τα μαθήματα είναι απαραίτητη και η κατ' οίκον μελέτη των φοιτητών και φοιτητριών, προκειμένου να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου. Ακολουθούν επιμέρους περιγραφές για τα μαθήματα γλώσσας του α' και του γ' εξαμήνου.

2. Επιμέρους περιγραφές μαθημάτων

SPR 1: Γλώσσα Ι – α' εξάμηνο

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου, Αναστασία Χουρναζίδη, Κατερίνα Φωτιάδου*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του πρώτου εξαμήνου, εξετάζονται και αναλύονται κείμενα κυρίως από τους τομείς *Γερμανικός πολιτισμός, Γερμανική Γλώσσα, Εκπαίδευση και Σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα*. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών φαινομένων της γερμανικής Γραμματικής επιπέδου B1.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται γραπτά κείμενα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο καθώς και κείμενα γενικού ενδιαφέροντος από τους τομείς που αναφέρονται παραπάνω,
- συντάσσουν κείμενα με σαφή διάρθρωση όπως, εκθέσεις ποικίλης θεματολογίας, περιγραφές και επιστολές,
- παρουσιάζουν προφορικά το περιεχόμενο ενός κειμένου που διάβασαν,
- συνεννοούνται για θέματα, τα οποία τους είναι οικεία (π.χ. καθημερινή ζωή, προσωπικές εμπειρίες και ενδιαφέροντα, ελεύθερος χρόνος),

- εκφράζουν με κατανοητό τρόπο – γραπτά και προφορικά – την άποψή τους για ένα ζήτημα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

SPR 3: Γλώσσα III – γ' εξάμηνο

Διδάσκουσες: *Ιωάννα Ρίζου, Νάνσυ Κοντομήτρου, Έλενα-Φοίβη Χυτήρη, Μαρίνα Βλάχου, Κατερίνα Φωτιάδου*

Στο μάθημα αυτό, το οποίο απευθύνεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες του γ' εξαμήνου, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στον γραπτό λόγο και στην εξάσκηση της ικανότητας στη γραπτή έκφραση. Παράλληλα γίνεται επανάληψη και εμπέδωση βασικών φαινομένων της Γραμματικής, τα οποία είναι σημαντικά για τον επιστημονικό λόγο. Στην ύλη περιλαμβάνονται περιγραφικά κείμενα επιπέδου B2, καθώς και κείμενα γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα από τους τομείς των σπουδών (π.χ. γερμανική Ιστορία, Επιστήμη της Μετάφρασης, Εκμάθηση και Διδασκαλία ξένης γλώσσας). Ως προς την ανάπτυξη της γραπτής έκφρασης, διδάσκονται κυρίως μορφές γραπτού λόγου, οι οποίες βασίζονται σε ένα κείμενο-βάση (π.χ. η περίληψη, η επέκταση κειμένου και ο σχολιασμός κειμένου ή θέσης / θέσεων).

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να:

- κατανοούν και να επεξεργάζονται περιγραφικά κείμενα και κείμενα από τους τομείς των σπουδών τους που είναι γραμμένα σε απλή επιστημονική γλώσσα,
- αποδίδουν σε μορφή γραπτής περίληψης τα κυριότερα σημεία ενός περιγραφικού ή ενός απλού επιστημονικού κειμένου,
- χρησιμοποιούν συγκεκριμένα εκφραστικά μέσα, για να αποδίδουν με κατανοητό τρόπο τις θέσεις του συγγραφέα από ένα κείμενο που επεξεργάζονται,
- παρουσιάζουν προφορικά ένα επιστημονικό κείμενο και να απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραπτή και προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου (με βαρύτητα στον τελικό βαθμό: 60% ο βαθμός της γραπτής εξέτασης προς 40% ο βαθμός της προφορικής εξέτασης. Ο φοιτητής θα πρέπει να πάρει τη βάση (πέντε) τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική εξέταση, προκειμένου να κατοχυρώσει το μάθημα.)*

1^ο εξάμηνο

DGY 10: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Διδάσκων: Μάριος Χρύσου

Η Γλωσσολογία αποτελεί μία από τις κύριες επιστημονικές κατευθύνσεις της Γερμανικής Φιλολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας, τη θεωρία και την εξέλιξή της, τις μεθόδους και τα αποτελέσματά της. Προς αυτή την κατεύθυνση θα εξεταστούν επιλεγμένα ερευνητικά πεδία της όπως η Σημειολογία, η Σύνταξη, η Κειμενογλωσσολογία και η Κοινωνιογλωσσολογία προκειμένου να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την ορολογία τους. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι μέθοδοι των ερευνητικών αυτών των πεδίων και θα εφαρμοστούν στην πράξη με βάση συγκεκριμένα παραδείγματα.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα βασικά ερευνητικά πεδία της Γλωσσολογίας και την εξέλιξή τους,
- καταδεικνύουν πρακτικές εφαρμογές της Γλωσσολογίας και να διατυπώνουν ορισμούς της γλώσσας αξιοποιώντας ποικίλα κριτήρια,
- περιγράφουν τις βασικές έννοιες της Γλωσσολογίας και να τις πλαισιώνουν με κατάλληλα γλωσσικά παραδείγματα από τη Γερμανική,
- αναλύουν απλά γλωσσικά φαινόμενα εφαρμόζοντας τις μεθόδους της Γλωσσολογίας και χρησιμοποιώντας κατάλληλα την επιστημονική ορολογία της.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGY 11: Μορφολογία

Διδάσκουσα: Χριστίνα Αλεξανδρή

Η Εισαγωγή στην Μορφολογία στοχεύει στην εξοικείωση με τα βασικά στοιχεία και τις βασικές αρχές της Μορφολογίας, την περιγραφή, ανάλυση και κατηγοριοποίηση των μορφημάτων ως βασικών συστατικών της δομής των λέξεων. Περιγράφονται οι διαδικασίες σχηματισμού των λέξεων με γνώμονα την αποτελεσματική σύνδεση της Μορφολογίας τόσο με το Φωνολογικό Επίπεδο όσο και με τα Επίπεδα της Σύνταξης και της Σημασιολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- έχουν τις θεμελιώδεις και απαραίτητες γνώσεις των βασικών στοιχείων και βασικών αρχών της Μορφολογίας
- κατανοούν τις σχέσεις της Μορφολογίας με άλλα πεδία έρευνας της Γλωσσολογίας

Μαθησιακοί στόχοι

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση εκ μέρους του φοιτητή/της φοιτήτριας βασικών γνώσεων Μορφολογίας. Συγκεκριμένα, το μάθημα στοχεύει

- στην εξοικείωση με ειδικά ζητήματα της Μορφολογίας,

- στη σύνδεσή τους με τις εφαρμογές της στην Μετάφραση, στην Λεξικογραφία και στην Υπολογιστική Γλωσσολογία και
- στη μελέτη και επεξεργασία της σχετικής γερμανόφωνης βιβλιογραφίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Ο φοιτητής/η φοιτήτρια με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση

- να διακρίνει και να ερμηνεύει απλά γλωσσολογικά φαινόμενα
- να κατανοεί και να περιγράφει αφηρημένες θεωρητικές γλωσσολογικές έννοιες
- να έχει τις θεμελιώδεις και απαραίτητες γνώσεις των βασικών στοιχείων και βασικών αρχών της Μορφολογίας,
- να κατανοεί τις σχέσεις της Μορφολογίας με άλλα πεδία έρευνας της Γλωσσολογίας

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία*

DGY 12: Φωνητική / Φωνολογία

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ενασχόληση με τις βασικές έννοιες της Φωνητικής και της Φωνολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη σύγκριση μεταξύ γερμανικής και ελληνικής γλώσσας σε φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες είναι σε θέση να γνωρίζουν:

- τη σημασία των σημαντικότερων εννοιών του επιστημονικού Κλάδου της Φωνητικής και Φωνολογίας,
- τη Φωνητική της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τη φωνητική μεταγραφή (IPA),
- τους σημαντικότερους φωνολογικούς κανόνες της Γερμανικής και Ελληνικής,
- τα λάθη προφοράς που είναι πιθανόν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της Γερμανικής.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική εξέταση*

DLY 20: Εισαγωγή στην Επιστήμη της Λογοτεχνίας I

Διδάσκουσες: *Κατερίνα Καρακάση / Αναστασία Χουρναζίδη*

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται βασικές έννοιες της επιστήμης της λογοτεχνίας. Οι φοιτητές και φοιτήτριες ασκούνται στη χρήση ειδικής ορολογίας με βάση παραδείγματα από τη γερμανική λογοτεχνία (π.χ. σύντομα κείμενα και αποσπάσματα έργων). Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και φοιτητριών με το αντικείμενο και η ανάπτυξη της ικανότητάς τους για αυτοδύναμη ενασχόληση με τη λογοτεχνία. Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκονται μικρές λογοτεχνικές φόρμες και σχήματα λόγου (όπως π.χ. η μεταφορά ή το σύμβολο).

Ύλη και βιβλιογραφία θα διατεθούν στη διάρκεια του εξαμήνου μέσω της πλατφόρμας η-Τάξη.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση

- να κατανοούν και να αναγνωρίζουν βασικά λογοτεχνικά φαινόμενα,
- να γνωρίζουν βασικούς θεωρητικούς όρους και εργαλεία ανάλυσης και
- να εφαρμόζουν αυτόνομα τις θεωρητικές γνώσεις τους στη λογοτεχνική πράξη, εντοπίζοντας στα κείμενα τα λογοτεχνικά φαινόμενα που έχουν διδαχθεί.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DLY 25: Σύγχρονη Λογοτεχνία

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση σημαντικών τάσεων και συγγραφέων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας μετά το 1945, εξοικειώνοντας παράλληλα τους φοιτητές με την κριτική προσέγγιση λογοτεχνικών κειμένων από το χώρο της ποίησης, της πεζογραφίας και του θεάτρου.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανόφωνης μεταπολεμικής λογοτεχνίας,
- να εντοπίζουν στα κείμενα βασικά χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών,
- να συγκρίνουν περιεχόμενα, θεματικές και τεχνικές γραφής και να τις εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- να εφαρμόζουν στην πράξη βασικά εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης,
- να χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Παρέχεται βασική πρωτογενής και δευτερογενής βιβλιογραφία (έντυπα, διαδικτυακές πηγές) ενώ το μάθημα υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική τάξη.

Το μάθημα συνοδεύεται από Lektürekurs.

3ο εξάμηνο

DAY 02: Εισαγωγή στον επιστημονικό τρόπο εργασίας

Διδάσκουσα: Έλενα-Φοίβη Χυτήρη

Όποιος σπουδάζει, δεν έχει να αντιμετωπίσει μόνο έναν μεγάλο όγκο ύλης που θα πρέπει να μελετήσει, αλλά θα πρέπει επίσης, και να «μάθει πώς να μαθαίνει» συστηματικά και να χειρίζεται τα όσα έμαθε. Θα πρέπει δηλαδή, όχι μόνο να αναπαράγει σωστά, σε μια εξέταση, τις γνώσεις που αποκόμισε στο μάθημα, αλλά και να είναι σε θέση να συμμετέχει, ήδη στη διάρκεια των σπουδών του, στην επιστημονική συζήτηση. Η συζήτηση αυτή μπορεί να διεξάγεται τόσο προφορικά όσο και γραπτά. Προφορικά έχει τη μορφή μιας ανακοίνωσης (Referat) σε ένα σεμινάριο καθώς επίσης και της επακόλουθης συζήτησης στο πλαίσιο αυτό. Γραπτά έχει τη μορφή μιας σεμιναριακής ή/και διπλωματικής εργασίας.

Ουσιώδης προϋπόθεση είναι να μπορεί ο φοιτητής/η φοιτήτρια να αντιμετωπίζει με κριτική σκέψη τα όσα διαβάζει και τα όσα ακούει στις παραδόσεις και τα σεμινάρια, αλλά και να μπορεί να θέτει εύλογα ερωτήματα. Αυτό ισχύει τόσο για τη συζήτηση που γίνεται στα μαθήματα, όσο και για την ενασχόληση με λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα.

Όλα αυτά έχουν όμως και «υλικές» προϋποθέσεις: Πού και πώς βρίσκει κανείς επιστημονική βιβλιογραφία; Πώς την παραθέτει σωστά; Πώς χειρίζεται τις πληροφορίες από το διαδίκτυο; Τι είναι σε μια επιστημονική εργασία αποδεκτό και ποια είναι τα τυπικά χαρακτηριστικά της;

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα είναι σε θέση να:

- βρίσκουν βιβλιογραφία,
- προσανατολίζονται σε βιβλιοθήκες / σε αρχεία,
- επεξεργάζονται κριτικά τη βιβλιογραφία,
- παραθέτουν σωστά τη βιβλιογραφία,
- συντάσσουν ένα handout,
- κάνουν μια προφορική παρουσίαση,
- συντάσσουν μια γραπτή εργασία.

Τρόπος αξιολόγησης: α) εβδομαδιαίες ασκήσεις (20%), β) προφορική παρουσίαση (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)

Συγγράμματα (εναλλακτικά):

Moeninghoff, B. & Meyer-Krentler, E. (2019): Arbeitstechniken Literaturwissenschaft (18. Auflage), Wilhelm Fink.

Richter, U. & Fügert, N. (2016). Wissenschaftlich arbeiten und schreiben. Stuttgart: Ernst Klett (ΕΥΔΟΞΟΣ, Κωδικός βιβλίου 102073012).

DGY 14: Λεξικολογία

Διδάσκων: Γιώαχμ Τάιζεν

Επικουρία: Γιάννης Λουκίσης

Η Λεξικολογία ασχολείται με τις λέξεις μιας γλώσσας και, πρώτα απ' όλα, με το ερώτημα: τι είναι λέξη; Τοποθετείται ανάμεσα στη Μορφολογία, τη Σύνταξη και τη Σημασιολογία και, ως εκ τούτου, θέτει και ερωτήματα όπως: Πώς μπορούν να ταξινομηθούν οι λέξεις; Πώς σχηματίζονται οι λέξεις; Πόσο σημαντικές είναι οι λέξεις σε μια πρόταση; Πώς αποκτούν οι λέξεις τη σημασία τους; Πώς προστίθενται οι λέξεις στο λεξικό (και πώς αφαιρούνται πάλι); Η εισαγωγική αυτή παράδοση θα θέσει αυτά και άλλα ερωτήματα που αφορούν τη λέξη. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να δώσουν απαντήσεις στα σχετικά ερωτήματα.

Τρόπος αξιολόγησης: ενεργή συμμετοχή και γραπτή εξέταση

DGY 16: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: Μαρία Κολιοπούλου

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθεί η Συγκριτική Γλωσσολογία ως επιμέρους κλάδος της Γενικής Γλωσσολογίας. Θα μελετηθεί δηλαδή, πώς η γλώσσα, τόσο ως σύστημα όσο και ως μέσο επικοινωνίας, εξετάζεται στο πλαίσιο της Συγκριτικής Γλωσσολογίας. Επιπλέον, θα δοθεί μια επισκόπηση των γλωσσών του κόσμου (συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ομιλούμενων και των απειλούμενων) καθώς και των διαφόρων γλωσσικών οικογενειών. Έτσι, αποσκοπείται η διαφοροποίηση των ερευνητικών μεθόδων της Συγκριτικής Γλωσσολογίας και της Τυπολογίας. Η επακριβής εξέταση των χαρακτηριστικών της σύγχρονης έρευνας της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, καθώς και της για τη Συγκριτική Γλωσσολογία κεντρικής έννοιας του *Tertium Comparationis*, θα οδηγήσουν σε έναν λεπτομερή ορισμό του κλάδου.

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι επομένως ο ακριβής ορισμός του πεδίου της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, τόσο στο πλαίσιο της Γενικής Γλωσσολογίας, όσο και σε σύγκριση με γειτνιάζοντες κλάδους, όπως π.χ. της Τυπολογίας και της Ιστορικοσυγκριτικής Γλωσσολογίας. Μέσω της παρουσίασης της ιστορίας της Συγκριτικής Γλωσσολογίας θα διαπιστωθεί πώς αυτή έχει εγκαθιδρυθεί σήμερα. Θα δοθούν παραδείγματα συγκριτικών μελετών της γερμανικής γλώσσας ιδιαίτερα σε σύγκριση με την ελληνική.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα κατανοούν την έννοια της Συγκριτικής Γλωσσολογίας, καθώς θα γνωρίσουν την ιστορία και τις ερευνητικές της μεθόδους και θα μπορούν να τη διαχωρίζουν από γειτονικούς κλάδους.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGY 19: Εισαγωγή στη Διδακτική της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας II

Διδάσκουσα: Δάφνη Βηδενμάιερ

Το μάθημα αυτό αποτελεί τη συνέχεια της «Εισαγωγής στη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας I». Έχει στόχο να γνωρίσουν και να κατανοήσουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες τις θεωρητικές αρχές μάθησης σε συνδυασμό με τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος ξένης γλώσσας. Οι θεωρητικές αρχές που παρουσιάζονται και συζητούνται κριτικά στο μάθημα αφορούν τις θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας, τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία, καθώς και ζητήματα που αφορούν την κατάκτηση της ξένης γλώσσας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να:

- περιγράφουν βασικές θεωρίες κατάκτησης γλώσσας και την επιρροή τους στις μεθόδους διδασκαλίας,
- αξιολογούν και να κατηγοριοποιούν τους παράγοντες που επηρεάζουν τη μαθησιακή διαδικασία,
- περιγράφουν και να συνεκτιμούν τη σημασία των θεωρητικών υποθέσεων για την επιτυχή κατάκτηση της ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στη διδακτική πράξη.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση

DLY 22: Λογοτεχνία του 18ου αιώνα

Διδάσκων: Στέφαν Λίντινγκερ

Το μάθημα αναφέρεται στις προϋποθέσεις και τα χαρακτηριστικά της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα. Εξετάζονται τα λογοτεχνικά ρεύματα του Διαφωτισμού, της Θύελλας και Ορμής και του Κλασικισμού και αναλύονται αντιπροσωπευτικά κείμενα από τους χώρους της ποιητικής, της πεζογραφίας, της λυρικής ποίησης και του γερμανικού αστικού δράματος. Ο 18ος αιώνας αποτελεί από πολλές απόψεις σημείο καμπής για τη γερμανική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από σημαντικές αλλαγές στον τρόπο θεώρησης των λογοτεχνικών θεμάτων, ως συνέπεια της αλλαγής παραδείγματος, την οποία σηματοδοτεί η άνοδος της αστικής τάξης στη Γερμανία.

Από τα μέσα του αιώνα, γύρω στο 1750, και μετά, αρθρώνεται στη γερμανική γλώσσα ένας διαφορετικός λογοτεχνικός λόγος που αντιστοιχεί στην κοσμοθεωρία της ανερχόμενης αστικής τάξης. Εγκαταλείπονται ή αναδιαμορφώνονται τα πρότυπα έκφρασης των αριστοκρατών και οι επιταγές των κανονιστικών ποιητικών, ενώ δημιουργούνται νέα είδη λογοτεχνικών κειμένων που αντλούν τη θεματική τους από τις προσπάθειες προσανατολισμού του αστικού υποκειμένου σε έναν ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Μέσα σε λίγες δεκαετίες γράφονται σημαντικότερα κείμενα της νεότερης γερμανικής γραμματείας, η ιστοριογράφηση της οποίας ξεκινά κατά κανόνα με τον 18ο αιώνα, που στις απαρχές του κυριαρχείται από τις ιδέες του Διαφωτισμού και στα τέλη του, στον απόηχο της Γαλλικής Επανάστασης και ως αντίδραση σε αυτήν, χαρακτηρίζεται από τη διατύπωση του προγράμματος του Γερμανικού Κλασικισμού, κυρίως δια των δύο βασικών εκπροσώπων του, Johann Wolfgang Goethe και Friedrich Schiller.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν σημαντικές τάσεις και ρεύματα, μορφές και δομές της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα,
- να προσεγγίζουν με επιστημονικό τρόπο κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας του 18ου αιώνα, αναγνωρίζοντας θεματικές και μορφικές ιδιαιτερότητες και να τα εντάσσουν στα ιστορικά και λογοτεχνικά συμφραζόμενα,
- να εφαρμόζουν στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής ανάλυσης, να επεξεργάζονται τη σχετική γερμανόφωνη βιβλιογραφία.

Το μάθημα συνοδεύεται από Lektürekurs

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εξέταση

DLY 27: Συγκριτική Φιλολογία

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Η Συγκριτική Γραμματολογία εξετάζει τα λογοτεχνικά κείμενα από μια υπερεθνική σκοπιά, εφόσον η λογοτεχνία αποτελεί, πράγματι, ένα διεθνές πολιτισμικό φαινόμενο. Τα λογοτεχνικά κείμενα, μπορεί να εντάσσονται σε μια εθνική λογοτεχνία, βρίσκονται, ωστόσο, πάντοτε σε επαφή με λογοτεχνίες άλλων γλωσσικών και πολιτισμικών παραδόσεων, σε σχέση αλληλεπιδράσεων, προσλήψεων και μεταφοράς πολιτισμού (Kulturtransfer). Παράλληλα η λογοτεχνία βρίσκεται σε μια ευρύτερη συνοχή και σε δημιουργικό διάλογο με τις άλλες τέχνες (π.χ. ζωγραφική, μουσική, κινηματογράφος) και με άλλα πνευματικά φαινόμενα ή επιστήμες (π.χ. Φιλοσοφία, Ψυχολογία, Ιατρική). Η Συγκριτική Γραμματολογία αναδεικνύει, λοιπόν, μέσω

συγκρίσεων αυτές τις διεθνείς λογοτεχνικές διασταυρώσεις και μελετά τα λογοτεχνικά φαινόμενα στα διακαλλιτεχνικά, διαπολιτισμικά και διεπιστημονικά τους συμφραζόμενα.

Το μάθημα αποτελεί μια Εισαγωγή στη θεωρία και την πράξη της Συγκριτολογίας και στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με τις μεθόδους και τα θεωρητικά εργαλεία αυτού του επιστημονικού πεδίου, έτσι ώστε με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια:

- να γνωρίζει την ιστορία του κλάδου και τα βασικά πεδία εφαρμογών του
- να μπορεί χρησιμοποιεί τη σχετική επιστημονική ορολογία και να ανταποκρίνεται σε συγκριτολογικούς προβληματισμούς
- να γνωρίζει και να εφαρμόζει στην πράξη εργαλεία λογοτεχνικής και συγκριτολογικής ανάλυσης
- να είναι σε θέση να εξετάζει συγκριτικά κείμενα προερχόμενα από διαφορετικές εθνικές λογοτεχνίες
- να αντιμετωπίζει συγκριτικά τις σχέσεις της λογοτεχνίας με άλλες τέχνες.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

5ο και 7ο εξάμηνο

DGA 32: Θεωρία Σύνταξης

Διδάσκουσα: *Αγγελική Τσόκογλου*

Στην ιστορία της Γλωσσολογίας, η μελέτη της δομής της πρότασης έχει συντελέσει στην ανάπτυξη της συντακτικής θεωρίας. Κατά την εξέταση της δομής καθοριστική είναι η διάταξη των προτασικών όρων.

Στόχος του σεμιναρίου είναι:

- η περιγραφή της προτασικής δομής και της σειράς των όρων της γερμανικής γλώσσας στο πλαίσιο της περιγραφικής γραμματικής,
- η ανάλυση και ερμηνεία της προτασικής δομής και της σειράς των όρων στο θεωρητικό πρότυπο της Γενετικής Γραμματικής και
- η παρουσίαση της ανάπτυξης της συντακτικής θεωρίας στο πλαίσιο της Γενετικής Γραμματικής, από το πρότυπο της Θεωρίας Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης έως το Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGA 33: Ζητήματα Γερμανικής Σύνταξης

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Το μάθημα πραγματεύεται θεμελιώδεις ιδιότητες της σύνταξης της γερμανικής γλώσσας, με ιδιαίτερη έμφαση στις διαφορές ανάμεσα στα Γερμανικά και τα Ελληνικά. Στη διάρκεια του μαθήματος, θα εισαχθούν νέες μέθοδοι ανάλυσης των προτάσεων. Στα θέματα συμπεριλαμβάνονται η σύνταξη των αναφορικών προτάσεων, των απαρεμφάτων και των παρεμφατικών συμπληρωματικών προτάσεων, τα πλεοναστικά στοιχεία, η παθητικοποίηση, τα μέσα αποθετικά ρήματα, οι μη εκπεφρασμένοι όροι (sich), η επιλογή βοηθητικού, οι δομές του αποτελέσματος και η παραγωγική μορφολογία (προθήματα μεταβατικότητας, ονοματοποιήσεις, μετοχές).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το σεμινάριο θα έχουν τις εξής ικανότητες:

- Θα γνωρίζουν τις συντακτικές αναλύσεις συγκεκριμένων δομών της γερμανικής γλώσσας.
- Θα αναγνωρίζουν τα βασικά συντακτικά χαρακτηριστικά μιας ανάλυσης.
- Θα περιγράφουν μια απλή συντακτική ανάλυση και θα εκφράζουν την περιγραφή με δικά τους λόγια.
- Θα έχουν τις βάσεις για την απαγωγική, αναλυτική επιχειρηματολογία: την ικανότητα να διακρίνουν και να επιλέγουν μεταξύ διαφορετικών θεωριών και να αιτιολογούν την επιλογή τους.
- Θα διαβάζουν και θα κατανοούν απλά κείμενα από την ειδική βιβλιογραφία της σύνταξης.

Τρόπος αξιολόγησης: ασκήσεις και γραπτή εργασία

DGA 36: Συγκριτική Γλωσσολογία

Διδάσκουσα: Αγγελική Τσόκογλου

Η Συγκριτική Γλωσσολογία ως κλάδος της Γλωσσολογίας κατατάσσεται τόσο στη θεωρητική όσο και στην εφαρμοσμένη Γλωσσολογία. Το σεμινάριο έχει, ως εκ τούτου, διττό στόχο:

- Σε θεωρητικό επίπεδο πραγματευόμαστε συγκριτικά επιλεγμένα γραμματικά φαινόμενα της Γερμανικής και της Ελληνικής γλώσσας, με βάση την περιγραφική γραμματική ή/και τη Γενετική Γραμματική, ώστε να εντοπιστούν, να περιγραφούν και να αναλυθούν ομοιότητες και διαφορές που διέπουν τις δύο γλώσσες.
- Σε επίπεδο εφαρμογής προτείνονται τρόποι αξιοποίησης των πορισμάτων της θεωρητικής συγκριτικής ανάλυσης στη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εργασία κατόπιν προφορικής εισήγησης

DGB 38: Σημασιολογία

Διδάσκων: Βίνφριντ Λέχνερ

Στις φυσικές γλώσσες ακολουθίες λέξεων δημιουργούν προτάσεις με νόημα. Η σημασία των προτάσεων προκύπτει με συστηματικό τρόπο από τη σύνθεση των σημασιών των επιμέρους συστατικών τους. Σημασιολογία είναι ο χώρος της γλωσσολογίας που μελετά τη σημασία των προτάσεων, τον τρόπο που διαρθρώνονται οι σημασιολογικές σχέσεις έτσι ώστε να φτάσουμε

από τη σημασία των λέξεων στη σημασία των φράσεων και των προτάσεων και επιχειρεί να διατυπώσει μία συγκεκριμένη θεωρία για τη σημασία. Το μάθημα αυτό είναι εισαγωγικό στη σημασιολογία και στοχεύει στα εξής: (α) Να διδάξει τις βασικές τυπικές γνώσεις και μεθόδους της σημασιολογίας. (β) Να αναλύσει σημασιολογικά φαινόμενα των φυσικών γλωσσών. (γ) Να εξετάσει τη σχέση ανάμεσα στη συντακτική δομή και τη σημασία των προτάσεων. Θέματα που θα εξετασθούν περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, σχέση αλήθειας και σημασίας, συνεπαγωγές, συλλογισμούς, κατηγορική λογική, αμφισημίες, φαινόμενα εμβέλειας ποσοδεικτών.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία κατόπιν προφορικής εισήγησης*

DGB 42 [ΠΑΕ 2]: Κατάκτηση Δεύτερης / Ξένης Γλώσσας, Διγλωσσία

Διδάσκουσα: *Κατερίνα Κανελλά*

Υπάρχει μία στενή σχέση ανάμεσα στη γλωσσική κατάκτηση και την διδασκαλία της γλώσσας. Τόσο η κατάκτηση της μητρικής γλώσσας (L1) όσο και η κατάκτηση της δεύτερης ή ξένης γλώσσας διανύουν συγκεκριμένα στάδια. Και οι δύο διαδικασίες οδηγούν στη δημιουργία εσωτερικευμένων/εσωτερικών (don't know which one is better), νοητικών γραμματικών που υπόκεινται στους νόμους της ανθρώπινης γλώσσας (Καθολική Γραμματική). Επιπλέον, τόσο η κατάκτηση της πρώτης γλώσσας όσο και η κατάκτηση της δεύτερης/ ξένης γλώσσας διέπονται από τις γενικές νοητικές αρχές, οι οποίες υπαγορεύουν τι μπορεί να μάθει ο άνθρωπος. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και σημαντικές διαφορές ανάμεσα στην κατάκτηση της πρώτης και της δεύτερης γλώσσας. Η ανάπτυξη της μητρικής γλώσσας γίνεται γρήγορα (σε 3-5 χρόνια), συμβαίνει νωρίς στο πλαίσιο μιας συγκεκριμένης χρονικής περιόδου (της κρίσιμης περιόδου) και οδηγεί σε μία πλήρη και πλήρως διαμορφωμένη γραμματική. Τίποτα από τα παραπάνω δεν ισχύει για την κατάκτηση της δεύτερης γλώσσας. Η κατανόηση των ομοιοτήτων και των διαφορών ανάμεσα στην κατάκτηση της πρώτης και της δεύτερης γλώσσας και του τρόπου με τον οποίο κατακτάται η ξένη γλώσσα αποτελεί επομένως τη βάση για έναν συστηματικό και ορθολογικό σχεδιασμό της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας.

Στις νεότερες έρευνες για το θέμα καταβάλλεται προσπάθεια να αξιοποιηθούν γνώσεις από την (βιολογική) θεωρία της μάθησης και την Γλωσσολογία στη Διδακτική. Σε αυτό το πλαίσιο, στόχος του σεμιναρίου είναι να παρουσιάσει τα πορίσματα της σύγχρονης θεωρίας της κατάκτησης της πρώτης γλώσσας και να δείξει πώς αυτά σχετίζονται με την διδασκαλία της ξένης γλώσσας. Συγκεκριμένα το σεμινάριο εξετάζει τα ακόλουθα θέματα: (i) κεντρικά φαινόμενα της γλωσσικής κατάκτησης στη Φωνολογία, τη Σύνταξη και τη Σημασιολογία, (ii) πειραματικές μεθόδους, διαγνωστικά τεστ και ανάλυση στατιστικών δεδομένων, (iii) τη σχέση ανάμεσα σε θεωρίες γλωσσικής κατάκτησης και γλωσσολογικών θεωριών και (iv) την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στη διδασκαλία της γλώσσας.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν το σεμινάριο, εκτός από τις γνώσεις που θα έχουν αποκτήσει σχετικά με τις αρχές της έρευνας για την γλωσσική κατάκτηση, θα είναι σε θέση να

- αναγνωρίζουν τις βασικές ιδιότητες του γλωσσικού συστήματος,
- αναλύουν απλά πειραματικά δεδομένα, αξιολογούν την ποιότητα του διδακτικού υλικού και των προγραμμάτων σπουδών στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας με βάση

- γλωσσολογικά κριτήρια και κριτήρια από τη θεωρία της μάθησης,
- θέτουν σαφή ερωτήματα και να τα απαντούν.

Τρόπος αξιολόγησης: *ασκήσεις για το σπίτι και γραπτή εργασία*

DGB 44: Εμπειρική Γλωσσολογική Έρευνα

Διδάσκουσα: Έβελυν Βώβου

Στόχος του μαθήματος είναι η εμπέδωση και εφαρμογή των αρχών της εμπειρικής γλωσσολογικής έρευνας. Στους φοιτητές/φοιτήτριες θα παρουσιαστούν αναλυτικά διάφορες πειραματικές μέθοδοι της γλωσσολογικής έρευνας, ενώ παράλληλα οι φοιτητές/φοιτήτριες θα συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία σχεδιάζοντας εμπειρικές μεθοδολογίες σε συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα της γλωσσολογίας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες είναι σε θέση:

- να περιγράφουν τις αρχές της εμπειρικής γλωσσολογικής έρευνας,
- να περιγράφουν διαφορετικές εμπειρικές διαδικασίες έρευνας,
- να επιλέγουν κατάλληλες εμπειρικές μεθοδολογίες σε συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα,
- να σχεδιάζουν, να διεξάγουν και να αξιολογούν εμπειρικές μεθοδολογικές έρευνες.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (20%), ατομική γραπτή εργασία (60%) και προφορική παρουσιάσή της (20%)*

DGC 48: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης

Διδάσκουσα: Άννα Χήτα

Το μάθημα αυτό έχει στόχο την κατανόηση της μεταφραστικής διαδικασίας, της οποίας το αποτέλεσμα οφείλει να εγγυάται την ισοδυναμία με το πρωτότυπο. Οι βασικές θεωρίες μετάφρασης θα παρουσιαστούν ώστε να είναι η βάση για

- την ανάλυση, λαμβάνοντας υπόψη τα είδη κειμένου και τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης (λεξιλογικό, μορφοσυντακτικό, σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό) και
- την αντιμετώπιση δυσκολιών κατά τη μεταφραστική διαδικασία από την Γερμανική προς την Ελληνική πάνω σε διαφορετικά είδη κειμένων.

Τα διάφορα εργαλεία, όπως π.χ. λεξικά, βοηθήματα, αυτόματοι μεταφραστές, πλατφόρμες παράλληλων κειμένων, θα συγκριθούν και θα μελετηθούν με στόχο την αξιολόγησή τους ως προς την χρησιμότητά τους στην εκάστοτε μεταφραστική πράξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται:

- να κατανοούν σε επιστημονικό επίπεδο τη διαδικασία της μετάφρασης,
- να είναι εξοικειωμένοι με μεταφραστικά προβλήματα μεταξύ της Γερμανικής και Ελληνικής,

- να είναι σε θέση να επιλέξουν αιτιολογημένα μεταφραστικές στρατηγικές και να τις εφαρμόζουν σε άγνωστα/γνωστά κείμενα,
- να αναγνωρίζουν και να ταξινομούν τα εμπλεκόμενα επίπεδα στην επικοινωνιακή λειτουργία ενός κειμένου,
- να αναγνωρίζουν και να ιεραρχούν τη συμβολή των εμπλεκόμενων επιπέδων στην επίτευξη ισοδύναμου μεταφράσματος.

Τρόπος αξιολόγησης: *Προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία*

DGC 51: Θεωρία της Ανάγνωσης

Διδάσκων: *Γιόαхим Τάιζεν*

Στο μάθημα αυτό θα ασχοληθούμε με τις βάσεις της θεωρίας της ανάγνωσης δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες της ανάγνωσης στην ξένη γλώσσα. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα ολοκληρώσουν με επιτυχία το μάθημα θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τα κυριότερα μοντέλα πρόσληψης γραπτού λόγου,
- αξιολογούν τις ιδιαιτερότητες της ανάγνωσης στην ξένη γλώσσα,
- εξετάζουν τη σχέση κειμενικής δομής και κατανόησης του κειμένου, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων και τα χαρακτηριστικά των διαφόρων κειμενικών ειδών.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

Σύγγραμμα: Καζάζη Μαρία (2004): *Ψυχολογία του Αναγνώστη, Ψυχολογία της Ανάγνωσης*. Εκδ. Γ. Παρικός & ΣΙΑ ΕΕ. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 16626.

DGD 53 [ΠΔΕ 3]: Αξιολόγηση Γλωσσικής Κατάρτισης και Διδασκαλίας / Πρακτική Άσκηση

Διδάσκουσα: *Νάνσυ Κοντομήτρου (Επίβλεψη Δάφνη Βηδενμάιερ)*

Το σεμινάριο αυτό στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση των υπαρχόντων επίσημων οργάνων μέτρησης, αλλά και δεξιότητες απαραίτητες για την κατασκευή και τη διεξαγωγή των γλωσσικών τεστ. Στόχος του σεμιναρίου είναι να γίνουν αντικείμενο μελέτης και να χρησιμοποιηθούν σε συγκεκριμένα παραδείγματα, τα ποιοτικά κριτήρια, τα οποία σύμφωνα με την κλασσική θεωρία του τεστ πρέπει να πληρούν και τα γλωσσικά τεστ. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εξετάσουν δείγματα επίσημων οργάνων μέτρησης σε συνδυασμό με τις προδιαγραφές που τα συνοδεύουν. Επίσης, θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις θεωρητικές αρχές σχεδιάζοντας ανεπίσημα γλωσσικά τεστ για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα στα επίπεδα Α και Β του ΚΕΠΑ.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- περιγράφουν τα ποιοτικά κριτήρια της κλασσικής θεωρίας του τεστ που αφορούν στην αξιολόγηση οργάνων μέτρησης,
- αξιολογούν όργανα μέτρησης για τη γερμανική ως ξένη γλώσσα με βάση τα ποιοτικά κριτήρια,

- σχεδιάζουν ανεπίσημα τεστ για τα επίπεδα Α και Β του ΚΕΠΑ για την αξιολόγηση δεξιοτήτων και γλωσσικών δραστηριοτήτων σε μαθητές και μαθήτριες της γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών στην αξιολόγηση της διδακτικής πράξης και των γλωσσικών δραστηριοτήτων αξιολογώντας τα αποτελέσματα μιας εξέτασης που σχεδίασαν.

Τρόπος αξιολόγησης : *γραφτή εξέταση*

DGD 54 [ΠΑΕ 2]: Νέες Τεχνολογίες στην Εκμάθηση της Ξένης Γλώσσας

Διδάσκων: *Μάριος Χρύσου*

Η γόνιμη αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στο μάθημα αποτελεί βασικό στοιχείο της εκπαίδευσης καθηγητών ξένων γλωσσών. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξει στους/στις φοιτητές/τριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές/τριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τη θέση των ψηφιακών τεχνολογιών στο Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για τις Ξένες Γλώσσες (ΕΠΣ-ΞΓ) και θα εξοικειωθούν με τη θεωρητική προσέγγιση του Εποικοδομητισμού, στην οποία βασίζεται το ΕΠΣ-ΞΓ. Επίσης, θα δοκιμάσουν τη χρήση ψηφιακών εργαλείων στην πράξη και θα διερευνήσουν δυνατότητες προαγωγής της γλωσσικής ικανότητας στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας (Projekt), το οποίο ως μορφή ανοικτής μάθησης προάγει την αυτενέργεια και προσφέρει το κατάλληλο παιδαγωγικό-διδακτικό πλαίσιο για την ενσωμάτωσή των ψηφιακών τεχνολογιών στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να

- περιγράφουν τις βασικές αρχές του Εποικοδομητισμού, να εντοπίζουν τη σχέση τους με το ΕΠΣ-ΞΓ, να εξετάζουν κριτικά και να αναπλαισιώνουν παραδοσιακές στάσεις απέναντι στη διαδικασία μάθησης και τους ρόλους εκπαιδευτικού και μαθητών /τριών στη σχολική τάξη,
- αναστοχάζονται για την συμβολή των νέων τεχνολογιών στην υλοποίηση των αρχών του ΕΠΣ-ΞΓ και να διερευνούν δυνατότητες ενσωμάτωσης ψηφιακών εργαλείων στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας,
- χειρίζονται στην πράξη ψηφιακά εργαλεία και να τα αξιοποιούν με παιδαγωγικά κατάλληλο τρόπο στο πλαίσιο ενός σχεδίου εργασίας,
- σχεδιάζουν συνεργατικά, να διεξάγουν και να αξιολογούν ψηφιακά υποστηριζόμενα σχέδια εργασίας με βάση τις γνώσεις και τη βιωματική εμπειρία που αποκτούν στο σεμινάριο.

Τρόπος αξιολόγησης: *α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)*

DGD 56 (ΠΔΕ 2): Η Διδασκαλία της Γερμανικής στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: Έλενα-Φοίβη Χυτήρη (Επίβλεψη Δάφνη Βηδενμάιερ)

Η πρώτη εκμάθηση της ξένης γλώσσας συνδέεται αφενός με μαθησιακά οφέλη και αφετέρου με την πολυγλωσσία ως στόχο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Είναι, επομένως, λογικό, η διδασκαλία της πρώτης ξένης γλώσσας και της Γερμανικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας να ξεκινούν από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού σχολείου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση. Το μάθημα στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με τη διδασκαλία της ξένης γλώσσας σε μαθητές νεαρής ηλικίας. Προς την κατεύθυνση αυτή οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει η εκμάθηση της ξένης γλώσσας σε πρώτη ηλικία και θα εμβραθύνουν σε βασικές έννοιες της σύγχρονης Διδακτικής των γλωσσών για τη συγκεκριμένη ομάδα στόχο. Επιπλέον, θα εξετάσουν κατάλληλες διδακτικές πρακτικές για την ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας σε μαθητές και μαθήτριες νεαρής ηλικίας.

Τέλος, θα συσχετίσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητες με την εμπειρία της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αντιπαραβάλλοντας κριτικά θεωρητικές αρχές και διδακτική πράξη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αναμένεται να μπορούν να:

- περιγράφουν τις ιδιαιτερότητες της πρώιμης εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και να προσαρμόζουν τις αρχές της Διδακτικής των γλωσσών στη συγκεκριμένη ομάδα στόχο,
- επιλέγουν (πολυτροπικά) γλωσσικά ερεθίσματα, τα οποία επιτρέπουν την ολιστική προσέγγιση της ξένης γλώσσας, εστιάζοντας κατά πρώτο λόγο στο περιεχόμενο και στην ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης και κατά δεύτερο λόγο σε απλές γλωσσικές δομές,
- εφαρμόζουν τις αρχές της διαθεματικότητας και της διαφοροποιημένης μάθησης αξιοποιώντας κατάλληλη θεματολογία και κατάλληλες μορφές (συν)εργασίας στην τάξη,
- αναστοχάζονται σχετικά με την εφαρμογή των θεωρητικών αρχών της πρώιμης ξενόγλωσσης αγωγής στη διδακτική πράξη, συσχετίζοντας κριτικά τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα και την εμπειρία της πρακτικής άσκησης.

Τρόπος αξιολόγησης: α) προφορική παρουσίαση (20%), β) δημιουργία εποπτικού υλικού (20%), γ) γραπτή εργασία (60%)

DGD 60 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Γραμματικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: Κατερίνα Κανελλά

Στο σεμινάριο πραγματευόμαστε τη θέση της Γραμματικής στη διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη μιας διδακτικής/εκπαιδευτικής Γραμματικής.

Τα βασικά θέματα με τα οποία ασχολούμαστε μεταξύ άλλων είναι τα εξής: α) η θέση της Γραμματικής στις μεθόδους Διδασκαλίας με έμφαση στην επικοινωνιακή μέθοδο, β) η

προοδευτική διδασκαλία της Γραμματικής, γ) ο τρόπος παρουσίασης γραμματικών φαινομένων (βάσει γραμματικών μοντέλων), δ) ο τρόπος διδασκαλίας γραμματικών φαινομένων (βάσει γνωστικών διεργασιών) και ε) η εφαρμογή της Γραμματικής (εξάσκηση).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση

- να κατανοούν τη θέση της γραμματικής στη διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας και τη σημασία της στην ανάπτυξη της επικοινωνιακής ικανότητας,
- να παρουσιάζουν γραμματικά φαινόμενα βάσει γραμματικών μοντέλων,
- να σχεδιάζουν και να υλοποιούν την προοδευτική διδασκαλία γραμματικών φαινομένων, προσαρμόζοντάς την στις ανάγκες και το επίπεδο των μαθητευόμενων και
- να δημιουργούν και να προσαρμόζουν γραμματικές ασκήσεις και δραστηριότητες στο ξενόγλωσσο μάθημα σύμφωνα με τις ανάγκες και το επίπεδο των μαθητευόμενων.

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εξέταση*

DGD 61 [ΠΑΕ 3]: Ανάπτυξη Λεξικολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Ιωάννα Καρβέλα*

Στόχος του μαθήματος είναι η ενασχόληση των φοιτητών με λεξιλογικά φαινόμενα της Γερμανικής (π.χ. συνώνυμα, ομώνυμα, λεκτικά πεδία, φρασεολογισμοί) υπό το πρίσμα της διδασκαλίας τους σε μαθητές που μαθαίνουν τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να:

- ορίζουν την έννοια 'λεξιλογική ικανότητα' σε συνάρτηση με το μάθημα της ξένης γλώσσας
- εξετάζουν και να αναλύουν λεξιλογικά φαινόμενα στο παράδειγμα της Γερμανικής,
- αξιολογούν διδακτικά βιβλία εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας ως προς την ανάπτυξη της λεξιλογικής ικανότητας των μαθητών
- σχεδιάζουν διδακτικές ενότητες που αφορούν τη διδασκαλία συγκεκριμένων λεξιλογικών φαινομένων της γερμανικής γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία*

DGD 62 [ΠΑΕ 3]: Ανάπτυξη Φωνολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Ευδοκία Μπαλάση*

Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την ανάπτυξη της φωνολογικής ικανότητας στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας. Αποκτώντας τις κατάλληλες θεωρητικές γνώσεις οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να διδάξουν αποτελεσματικά την προφορά της γερμανικής γλώσσας.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζουν τα σημαντικότερα αποτελέσματα των ερευνών που αφορούν στην εκμάθηση του φωνητικού και φωνολογικού επιπέδου της ξένης γλώσσας,
- κατέχουν τους τρόπους διερεύνησης των λαθών προφοράς ομιλητών μιας ξένης γλώσσας,
- γνωρίζουν τα λάθη προφοράς (στο φωνητικό και φωνολογικό επίπεδο) που ενδεχομένως μπορούν να εμφανιστούν σε Έλληνες ομιλητές της γερμανικής γλώσσας,
- γνωρίζουν και να εφαρμόζουν κατάλληλη τυπολογία των ασκήσεων για τη διδασκαλία της προφοράς στο μάθημα της ξένης γλώσσας,
- δημιουργήσουν δικές τους ασκήσεις προφοράς λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία, το επίπεδο γλωσσομάθειας (σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες) και τη μητρική γλώσσα των ομιλητών,
- αξιολογούν τις ασκήσεις προφοράς που υπάρχουν στα διδακτικά βιβλία για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης : *προφορική εισήγηση, γραπτή εργασία*

DGD 64 [ΠΔΕ 3]: Ανάπτυξη Κοινωνιογλωσσολογικής Ικανότητας στη Διδασκαλία της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας

Διδάσκουσα: *Έβελυν Βώβου*

Το σεμινάριο στοχεύει στο να αναπτύξουν οι φοιτήτριες/ές ειδικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με την εξέλιξη της κοινωνιογλωσσικής ικανότητας στο μάθημα της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας. Αρχικά, θα συζητηθούν κοινωνιογλωσσολογικά ζητήματα, όπως η σχέση γλώσσας, ξενογλωσσίας και κοινωνίας. Οι φοιτήτριες/ες θα εξοικειωθούν με την έννοια της κοινωνιογλωσσικής ικανότητας ως την ικανότητα ομιλητριών/τών ξένων γλωσσών που σχετίζεται με τους κοινωνιοπολιτισμικούς κανόνες χρήσης της γλώσσας και του κανόνες της συνομιλίας. Παράλληλα, οι φοιτήτριες/ες θα ευαισθητοποιηθούν σε θέματα όπως κοινωνικές και πολιτισμικές νόρμες, ταυτότητα, ιεραρχία, κ.λπ. Επίσης, οι φοιτήτριες/ες θα γνωρίσουν μοντέλα περιγραφής ικανοτήτων και θα εξετάσουν κριτικά την θέση της κοινωνιογλωσσικής ικανότητας στα μοντέλα αυτά, καθώς και τη σχέση της με άλλες γλωσσικές ικανότητες. Οι φοιτήτριες/ες θα έρθουν σε επαφή τόσο με το ευρωπαϊκό και όσο και το τοπικό εκπαιδευτικοπολιτικό πλαίσιο, το οποίο περιγράφει την κοινωνιογλωσσική ικανότητα σε σχέση με την διδασκαλία ξένων γλωσσών. Βάσει αυτού, θα εξετάσουν κριτικά διδακτικές μεθόδους και δραστηριότητες όπου εμπλέκεται η κοινωνιογλωσσική ικανότητα των διδασκομένων της Γερμανικής ως Ξένης Γλώσσας. Τέλος, θα συζητηθεί η κοινωνιογλωσσική ικανότητα σε σχέση με την αξιολόγηση ξένων γλωσσών.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος η/ο φοιτήτρια/ης αναμένεται:

- να αναγνωρίζει, να περιγράφει και να αναλύει φαινόμενα της κοινωνιογλωσσολογίας,
- να αναγνωρίζει τη επιρροή κοινωνικών δομών πάνω στη χρήση της γλώσσας,
- να καταλήγει σε επικοινωνιακά αρμόζουσες και αποδεκτές επιλογές κατά τη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας στην κοινωνιογλωσσολογική διάσταση αυτής,
- να αναγνωρίζει την αυθεντικότητα και καταλληλότητα των διδακτικών μεθόδων που θα κληθεί να χρησιμοποιεί ως εργαλεία,
- να κατανοεί, να συγκρίνει και να αξιολογεί θεωρητικά μοντέλα και μεθοδολογικά εργαλεία,

- να επεξεργάζεται αυτόνομα πρωτογενείς πηγές, να αξιολογεί κριτικά τις υπάρχουσες δευτερογενείς πηγές, να συνθέτει μια επιστημονική εργασία, καθώς και να κοινοποιεί δημόσια τα συμπεράσματα της μέσω προφορικής εισήγησης

Τρόπος αξιολόγησης: *ενεργή συμμετοχή (20%), ατομική γραπτή εργασία (60%) και προφορική παρουσίασή της (20%)*

DLA 60: Διαφωτισμός / Θύελλα και Ορμή: Ο Βέρθερος του Goethe

Διδάσκουσα: *Αναστασία Χουρναζίδη (επίβλεψη Κατερίνα Καρακάση)*

Το πρώιμο μυθιστόρημα σε μορφή επιστολής του Goethe *Τα πάθη του νεαρού Βερθέρου* αποτελεί ένα από τα γνωστότερα κείμενα της γερμανόφωνης λογοτεχνίας. Το μάθημα έχει ως στόχο να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στην εποχή της *Θύελλας και Ορμής*, στη βιογραφία του Goethe, σε βασικές φιλοσοφικές αντιλήψεις της εποχής (Herder, Rousseau), στον προβληματισμό του προσδιορισμού του λογοτεχνικού είδους, αλλά και σε θέματα όπως η πρόσληψη της βίβλου και της ελληνικής αρχαιότητας στην εποχή του Goethe. Θα ασχοληθούμε ακόμη με την πρόσληψη και την επιρροή του έργου στην εποχή του. Η ανάγνωση του μυθιστορήματος θα επικεντρωθεί στα θεωρητικά σχέδια «φύση/πολιτισμός» και «ενθουσιώδης έρωτας», στον τρόπο συγκρότησης του «μεγαλοφυσούς» χαρακτήρα και στα θέματα της «αμαρτίας» και της «θυσίας» (αυτοκτονία). Παράλληλα θα εξεταστεί η έννοια της τέχνης στο μυθιστόρημα.

Τρόπος αξιολόγησης : *α) ενεργός συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)*

DLA 64: Νατουραλισμός / Fin de siècle / Εξπρεσιονισμός

Διδάσκουσα: *Κωνσταντίνα Τσονάκα*

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τη γερμανόφωνη Λογοτεχνία στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα, μέσα από τις σημαντικότερες τάσεις και ρεύματά της. Ο Νατουραλισμός, η εποχή *Fin de siècle* και ο Εξπρεσιονισμός θα εξεταστούν συγκριτικά, με αναφορές και σε άλλες τέχνες. Ειδικότερα, θα αναλυθούν τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε ρεύματος, θα παρουσιαστούν οι σημαντικοί εκπρόσωποί τους με αντιπροσωπευτικά έργα, καθώς και ερμηνευτικές προσεγγίσεις. Το μάθημα αποσκοπεί στην περαιτέρω εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου 1890–1925 και στην κατανόηση της σχέσης της με το ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της εποχής. Στο πλαίσιο αυτό θα μελετηθούν αντιπροσωπευτικά έργα των Henrik Ibsen, Gerhart Hauptmann, Arno Holz και Johannes Schlaf, Georg Heym, Gottfried Benn, Else Lasker-Schüler, Georg Trakl κ.ά., με στόχο την εις βάθος ανάλυση της θεματολογίας, των αισθητικών γνωρισμάτων και της σημασίας τους για τον ευρύτερο λογοτεχνικό κανόνα.

DLA 66: (Brecht/ Kafka/ Thomas Mann): «Αφού δεν είμαι τίποτε άλλο παρά λογοτεχνία [...]»: Kafka revisited

Διδάσκων: Νικόλαος-Ιωάννης Κοσκινάς

Φραντς Κάφκα. Ένας συγγραφέας του οποίου το όνομα έχει καθιερωθεί ως επιθετικός προσδιορισμός για μια ολόκληρη εμπειρία του κόσμου και του οποίου τα κείμενα εξακολουθούν μέχρι σήμερα τόσο να συναρπάζουν, όσο και να ταράζουν και να προκαλούν. Με αφορμή τη συμπλήρωση εκατό χρόνων από τον θάνατο του συγγραφέα το 2024 το σεμινάριο εστιάζει όχι μόνο στα γνωστότερα διηγήματα, τα μυθιστορηματικά αποσπάσματα, τα ημερολόγια, την αλληλογραφία και τους αφορισμούς του, αλλά επιχειρεί και την αποδόμηση των εδραιωμένων στερεοτύπων που περιβάλλουν τη ζωή και το έργο του. Στόχος είναι η απομυθοποίηση του λογοτεχνικού «μύθου» του Κάφκα και η εις βάθος κατανόηση του πολυεπίπεδου, αντιφατικού και ταυτόχρονα βαθιά χιουμοριστικού κόσμου της γραφής του.

Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκεται το ερώτημα της σημασίας του έργου του Κάφκα στον 21^ο αιώνα. Εξετάζεται πώς τα κείμενά του εγείρουν θεμελιώδη ερωτήματα της νεωτερικότητας – σχετικά με την ταυτότητα, τη γλώσσα, την ενοχή, την κριτική των θεσμών και τη σχέση ατόμου και εξουσίας – και σε ποιον βαθμό τα ζητήματα αυτά εξακολουθούν να αφορούν τη σύγχρονη κοινωνία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον αμφίδρομο και δυναμικό διάλογο ανάμεσα στο έργο του Κάφκα και σε άλλες τέχνες και μέσα έκφρασης. Αφενός, στα κείμενά του εντοπίζονται ποικίλες διαμεσικές αναφορές – μεταξύ άλλων στον πρώιμο κινηματογράφο και στις εικαστικές τέχνες της εποχής του – που αντανακλούν τους αισθητικούς και τεχνολογικούς παλμούς της νεωτερικότητας. Αφετέρου, το έργο του έχει αποτελέσει πηγή έμπνευσης για ένα ευρύ φάσμα καλλιτεχνικών αποκρίσεων: από θεατρικές και κινηματογραφικές διασκευές έως διαδραστικές ψηφιακές μορφές όπως εφαρμογές, παιχνίδια και hyper-text fiction.

Το σεμινάριο επιχειρεί να συνδυάσει την εκ του σύνεγγυς ανάγνωση με φιλολογικές και πολιτισμικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Τα κείμενα του Κάφκα αναλύονται από πολλαπλές οπτικές γωνίες, όπως η ιστορική, η ποιητολογική, η κοινωνικοπολιτική και η διαμεσική. Το πρόγραμμα θα πλαισιωθεί από διαλέξεις διακεκριμένων Ελλήνων/Ελληνίδων ειδικών και καλλιτεχνών, οι οποίες επιτρέπουν την εμβάθυνση στην πρόσληψη του Κάφκα στην Ελλάδα και αναδεικνύουν σύγχρονες διεθνείς ερευνητικές τάσεις, διανοίγοντας έτσι νέες διαπολιτισμικές προοπτικές.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει:

- μια κριτική εποπτεία του έργου του Φραντς Κάφκα (θεματικές, αφηγηματικές προοπτικές, λογοτεχνικότητα, ζητήματα συγγραφικής ταυτότητας),
- την ικανότητα να αναλύουν τα κείμενα του συγγραφέα στο πλαίσιο της παγκόσμιας λογοτεχνίας και σε συσχέτιση με άλλα μέσα,
- δεξιότητες λεπτομερούς και κριτικής ανάγνωσης πρωτογενών και δευτερογενών κειμένων,
- αυτοπεποίθηση στον ακαδημαϊκό διάλογο και επάρκεια στη διατύπωση αυτόνομων επιστημονικών ερωτημάτων.

Τρόπος αξιολόγησης: ενεργή συμμετοχή στο μάθημα (20%), προφορική παρουσίαση (30%) & γραπτή εργασία (50%)

DLA 67: Γερμανική Λογοτεχνία μετά το 1945

Διδάσκουσα: Θεολογία Τράκα

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα παρουσιαστεί η πορεία και εξέλιξη της γερμανόφωνης λογοτεχνίας από τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου μέχρι τη δεκαετία του 80.

Θα εστιάσουμε στις σημαντικότερες τάσεις, θέματα και λογοτεχνικά είδη που εμφανίζονται τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ενώ θα ασχοληθούμε με τη μελέτη και ανάλυση επιλεγμένων αντιπροσωπευτικών έργων όπως Brechts Antigone, Katz und Maus von Günter Grass, Tagebuch 1966-1970 von Max Frisch, Industriereportage von Günter Wallraff, Die verlorene Ehre der Katharina Blum von Heinrich Böll και Das Parfum von Patrick Süßkind.

Τρόπος αξιολόγησης: 20% ενεργή συμμετοχή, 30% προφορική παρουσίαση, 50% γραπτή εξέταση

DLA 69: Vormärz / Biedermeier / Ρεαλισμός

Διδάσκουσα: Έρικα Θεοχάρη

Το μάθημα εστιάζει στη γερμανόφωνη λογοτεχνία του 19ου αιώνα, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιόδους Vormärz, Biedermeier και Realismus. Στόχος του είναι η περαιτέρω εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη λογοτεχνική παραγωγή της περιόδου 1815-1890, καθώς και η κατανόηση της σχέσης της με το ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της εποχής. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα μελετηθούν αντιπροσωπευτικά έργα των G. Büchner, Th. Fontane, F. Grillparzer, F. Hebbel, G. Keller, C.F. Meyer, C. Grabbe, Th. Storm, με στόχο την εις βάθος ανάλυση της θεματολογίας, των αισθητικών χαρακτηριστικών και της σημασίας τους στον ευρύτερο λογοτεχνικό κανόνα.

Τρόπος αξιολόγησης: γραπτή εργασία, προφορική παρουσίαση, ενεργή συμμετοχή στο μάθημα

DLB 75: Γερμανική Λογοτεχνία και Νεότερη Ελλάδα

Διδάσκουσα: Έρικα Θεοχάρη

Το μάθημα εστιάζει στις σχέσεις της γερμανικής λογοτεχνίας με τη νεότερη Ελλάδα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε κείμενα - κατά κύριο λόγο ποιητικά - του Γερμανικού Φιλελληνισμού που δημοσιεύονται κατά τη δεκαετία του 1820, την εποχή δηλαδή των ελληνικών απελευθερωτικών αγώνων και σε κείμενα γερμανικής ταξιδιωτικής λογοτεχνίας του 19ου και 20ού αιώνα με θέμα την Ελλάδα. Το μάθημα συνεξετάζει το ιστορικό, κοινωνικοπολιτικό και πολιτισμικό υπόβαθρο των ελληνογερμανικών σχέσεων της εκάστοτε εποχής και δίδει κατά την ανάλυση των κειμένων ιδιαίτερο βάρος σε ζητήματα συγκριτικής στερεοτυπολογίας (Imagologie).

Τρόπος αξιολόγησης: *γραφτή εργασία, προφορική παρουσίαση, ενεργή συμμετοχή στο μάθημα*

DLB 76: Θεωρία Λογοτεχνικών Ειδών III: Δράμα

Διδάσκουσα: Όλγα Λασκαρίδου

Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί στο ιστορικά σημαντικό είδος του αστικού δράματος, η θεωρία του οποίου (Lessing) θα συζητηθεί εισαγωγικά, ενώ στη συνέχεια θα εξεταστεί η ιστορική εξέλιξη του είδους. Η συγκριτική ανάλυση των θεατρικών έργων του Gotthold E. Lessing («Miss Sara Sampson», 1755, και «Emilia Galotti», 1772), του Friedrich Schiller («Kabale und Liebe», 1784) και του Friedrich Hebbel («Maria Magdalene», 1843) θα καταδείξει τη στενή σχέση μεταξύ της αισθητικής και της κοινωνικής λειτουργίας του θεάτρου. Η σχετική βιβλιογραφία θα διατεθεί στην αρχή του εξαμήνου μέσω της πλατφόρμας η-Τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν θεματικές, μοτίβα και μορφές του αστικού δράματος,
- να χειρίζονται αυτόνομα κατηγορίες και εργαλεία ανάλυσης θεατρικών κειμένων,
- να αποτιμούν κριτικά τη σχέση ανάμεσα σε λογοτεχνική θεωρία και την πράξη,
- να χρησιμοποιούν και να αξιοποιούν γερμανόφωνη βιβλιογραφία,
- να παρουσιάζουν α) με τη μορφή προφορικής εισήγησης και β) με τη μορφή γραπτής εργασίας τα πορίσματα της έρευνάς τους.

Τρόπος αξιολόγησης: α) *ενεργή συμμετοχή στο μάθημα*, β) *προφορική παρουσίαση ή προφορική εξέταση*, γ) *γραφτή εργασία*.

DLB 77: Λογοτεχνία και Οικολογία

Διδάσκουσα: Αναστασία Αντωνοπούλου

Μια από τις πιο παραγωγικές εξελίξεις στη Θεωρία της Λογοτεχνίας του 21ου αιώνα είναι η οικολογική στροφή (*ecological turn*), στο πλαίσιο της οποίας καθιερώθηκε η οικοκριτική (*Ecocriticism*), με στόχο να φωτίσει τη σχέση μεταξύ λογοτεχνίας και οικολογίας και να ευαισθητοποιήσει για τις οικολογικές κρίσεις. Στόχος του μαθήματος, λοιπόν, είναι η διερεύνηση της λογοτεχνικής ενασχόλησης με οικολογικά ζητήματα στο πλαίσιο της τρέχουσας έρευνας. Πώς παρουσιάζεται η φύση στη λογοτεχνία και την τέχνη; Πώς θεματοποιούνται λογοτεχνικά η κλιματική αλλαγή και η περιβαλλοντική καταστροφή; Τι σημαίνει Nature Writing; Εκτός από την εισαγωγή σε κεντρικά ερωτήματα και πεδία εργασίας της οικοκριτικής (π.χ. μεταποικιακή, φεμινιστική οικοκριτική, λογοτεχνία ως πολιτισμική οικολογία, οικολογική αφήγηση κ.ά.), έμφαση θα δοθεί στην παραδειγματική ανάλυση αντιπροσωπευτικών λογοτεχνικών κειμένων της γερμανόφωνης λογοτεχνίας.

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν βασικές θέσεις του Ecocriticism

- να έχουν έναν ικανοποιητικό βαθμό εξοικείωσης με τις διαφορετικές θεωρητικές του κατευθύνσεις
- να αναλύουν κείμενα βασιζόμενοι στις σχετικές θεωρίες,
- να είναι ευαισθητοποιημένοι για θέματα παρουσίας οικολογικών ζητημάτων στη λογοτεχνία
- να εργαστούν αυτόνομα πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στο μάθημα
- να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία πάνω σε ένα επιλεγμένο θέμα

Τρόπος αξιολόγησης: α) ενεργή συμμετοχή (20%), β) προφορική παρουσίαση (30%), γ) γραπτή εργασία (50%)

DLC 76: Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων και Δοκιμίων με Έμφαση στην Ιστορική Εποχή

Διδάσκων: Ν. Ν.

Αφετηρία αυτού του θεωρητικού και συνάμα πρακτικού κύριου σεμιναρίου αποτελεί η στοχευμένη επανάληψη καθώς και η συστηματική εμβάθυνση βασικών διδακτικών περιεχομένων από το προγενέστερο μάθημα DLY 28 (Εισαγωγή στη θεωρία και πρακτική της μετάφρασης) σε συνάρτηση με τη λογοτεχνική μετάφραση· παράλληλα θα αναπτυχθούν περαιτέρω γνώσεις και δεξιότητες ως προς την ερευνητική μεθοδολογία και τα κατάλληλα βοηθήματα για τη μετάφραση. Έμφαση θα δίνεται αδιάλειπτα στην ενασχόληση με τις διάφορες ιστορικές εποχές της γερμανικής λογοτεχνίας από μεταφραστική σκοπιά.

Για συνεδρίες πρακτικής εξάσκησης στο πλαίσιο του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εκπονούν δικές τους μεταφράσεις επιλεγμένων γερμανόγλωσσων λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων, οι οποίες μετά θα αναλύονται και θα συζητούνται στην τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του σεμιναρίου, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται τα θεμελιώδη ερωτήματα, την ιστορική εξέλιξη και το σημερινό στάδιο της θεωρίας της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- να εφαρμόζουν με τον προσφορότερο τρόπο εξειδικευμένες ερευνητικές τεχνικές στη μεταφραστική διαδικασία,
- να εντοπίζουν σε ένα γερμανόγλωσσο λογοτεχνικό ή δοκιμιακό πρωτότυπο ποικίλες γλωσσικές και αισθητικές συνιστώσες καθώς και πτυχές συναφείς με την κάθε ιστορική εποχή,
- να προσεγγίζουν λογοτεχνικά ή δοκιμιακά κείμενα έτσι ώστε να τα μεταφράζουν από τα γερμανικά στα ελληνικά επιτυγχάνοντας φιλολογική ακρίβεια, ομόλογο περιεχόμενο και ύφος καθώς και ισοδύναμο αισθητικό αποτέλεσμα.

Πληροφορίες σχετικά με το μάθημα, βασική και πρόσθετη βιβλιογραφία, επιμέρους θέματα, υλικά εργασίας και σεμιναριακές ασκήσεις θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στην πλατφόρμα eClass· διδακτικό σύγγραμμα: Κ. Καρακάση / Ν.-Ι. Κοσκινάς (επιμ.), *Ο Κάφκα και η Ελλάδα*, Αθήνα, Ροές, 2023 (Εύδοξος, κωδ. βιβλίου 122090025).

Τρόπος αξιολόγησης: *Ενεργή συμμετοχή, σεμιναριακές ασκήσεις και γραπτή εργασία (μετάφραση και σχολιασμός)*

DLC 77: Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων και δοκιμίων με έμφαση στο λογοτεχνικό είδος

Διδάσκων: *N. N.*

Αφετηρία αυτού του θεωρητικού και συνάμα πρακτικού κύριου σεμιναρίου αποτελεί η στοχευμένη επανάληψη καθώς και η συστηματική εμβάθυνση βασικών διδακτικών περιεχομένων από το προγενέστερο μάθημα DLY 28 (Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης) σε συνάρτηση με τη λογοτεχνική μετάφραση· παράλληλα θα αναπτυχθούν περαιτέρω γνώσεις και δεξιότητες ως προς την ερευνητική μεθοδολογία και τα κατάλληλα βοηθήματα για τη μετάφραση. Έμφαση θα δίνεται αδιάλειπτα στη θεωρία των λογοτεχνικών γενών και ειδών (χαρακτηριστικά αφηγηματικής πεζογραφίας, ποίησης, δραματουργίας, δοκιμιογραφίας) από μεταφραστική σκοπιά.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα εκπονούν σε συνεδρίες πρακτικής εξάσκησης δικές τους μεταφράσεις επιλεγμένων γερμανόγλωσσων λογοτεχνικών και δοκιμιακών κειμένων, οι οποίες μετά θα αναλύονται και θα συζητούνται στην τάξη.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να αντιλαμβάνονται τα θεμελιώδη ερωτήματα, την ιστορική εξέλιξη και το σημερινό στάδιο της θεωρίας της λογοτεχνικής μετάφρασης,
- να εφαρμόζουν με τον προσφορότερο τρόπο εξειδικευμένες ερευνητικές τεχνικές στη μεταφραστική διαδικασία,
- να εντοπίζουν σε ένα γερμανόγλωσσο λογοτεχνικό ή δοκιμιακό πρωτότυπο ποικίλες γλωσσικές και αισθητικές συνιστώσες καθώς και πτυχές συναφείς με το συγκεκριμένο λογοτεχνικό γένος και είδος,
- να προσεγγίζουν λογοτεχνικά ή δοκιμιακά κείμενα έτσι ώστε να τα μεταφράζουν από τα γερμανικά στα ελληνικά επιτυγχάνοντας φιλολογική ακρίβεια, ομόλογο περιεχόμενο και ύφος, καθώς και ισοδύναμο αισθητικό αποτέλεσμα.

Πληροφορίες σχετικά με το μάθημα, βασική και πρόσθετη βιβλιογραφία, επιμέρους θέματα, υλικά εργασίας και σεμιναριακές ασκήσεις θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στην πλατφόρμα e-Class.

Τρόπος αξιολόγησης: *τακτική συμμετοχή, σεμιναριακές ασκήσεις και γραπτή εργασία (μετάφραση και σχολιασμός)*

DLC 78: Κριτική Λογοτεχνικής Μετάφρασης

Διδάσκουσα: *Θεολογία Τράκα*

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εφαρμογή κριτηρίων για την αξιολόγηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες απαιτήσεις που θέτει η λογοτεχνική μετάφραση και οι οποίες τη διαφοροποιούν σημαντικά από τη μετάφραση άλλων ειδών κειμένων. Αρχικά θα ασχοληθούμε με τις διαφορετικές μεταφρασεολογικές προσεγγίσεις της κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης και τα σημαντικότερα κριτήρια αξιολόγησης του μεταφράσματος. Στη συνέχεια θα προβούμε στην εξέταση και σύγκριση περισσότερων

διαφορετικών μεταφράσεων στα Ελληνικά ενός επιλεγμένου λογοτεχνικού έργου της Γερμανόφωνης Λογοτεχνίας μαζί με τους συμμετέχοντες φοιτητές στο πλαίσιο του σεμιναρίου, έτσι ώστε οι φοιτητές να αντιληφθούν σε πρακτικό επίπεδο τη διαδικασία κριτικής της λογοτεχνικής μετάφρασης.

Τρόπος αξιολόγησης: 20% ενεργή συμμετοχή, 30% προφορική παρουσίαση, 50% γραπτή εργασία

DLD 80: Αισθητική / Τέχνη

Διδάσκουσα: *Αγλαΐα Μπλιούμη*

Στο αυτό το σεμιναριακό μάθημα θα περιδιαβούμε σε βασικούς σταθμούς της γερμανόφωνης Ιστορίας της Τέχνης, εξετάζοντας σε κάθε εβδομαδιαίο μάθημα αντιπαραβολικά ένα λογοτεχνικό κείμενο με ένα έργο των παραστατικών τεχνών ή/και του κινηματογράφου. Κατά χρονολογική ακολουθία θα εξεταστούν σημαντικά καλλιτεχνικά ρεύματα και τάσεις σε συνδυασμό με τα γενικότερα ιστορικο-πολιτισμικά τους συμφραζόμενα. Θα δοθεί δε ιδιαίτερη έμφαση στα καλλιτεχνικά ρεύματα του 20ου και 21ου αιώνα, όπως εξπρεσιονισμός, ντανταϊσμός, σουρεαλισμός, StreetArt, σύγχρονη διαπολιτισμική τέχνη.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να

- κατανοούν ότι τόσο οι γνώσεις γύρω από τη λογοτεχνία όσο και γύρω από τις υπόλοιπες εκφάνσεις της τέχνης μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται και να οδηγήσουν σε μια σφαιρικότερη και βαθύτερη κατανόηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας,
- οξύνουν τη κριτική τους σκέψη, προκειμένου να ασκούν κριτική σε πολιτισμικά συμφραζόμενα που πλαισιώνουν την καλλιτεχνική δημιουργία, αναπτύξουν, στη βάση των καινούργιων επιστημονικών λόγων, τη γλωσσική τους ικανότητα στη γερμανική γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης: *προφορική παρουσίαση, γραπτή εργασία*